

วิเคราะห์ปัญหาเรื่องความแปลกหน้า ในหนังสือค้นฉบับเรื่องเศรษฐกิจและปรัชญา
ของ คาร์ล มาร์กซ

นางบุหลัน รัตนกฤษฎาธาร

003520

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

แผนกวิชาปรัชญา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2519

I 16060428

AN ANALYSIS OF THE PROBLEM OF ALIENATION IN KARL MARX'S

ECONOMIC AND PHILOSOPHICAL MANUSCRIPTS

Mrs. Boulan Ratanakisdatan

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

Department of Philosophy

Graduate School

Chulalongkorn University

1976

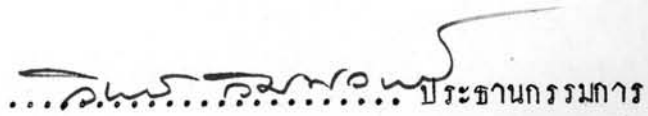
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....
(ศาสตราจารย์ ดร. วิศิษฐ์ ประจวบเหมาะ)

คณบดี

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

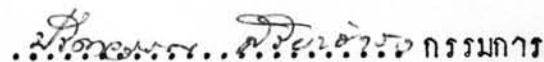
..... ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์วิทย์ วิศทเวทย์)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กীরติ บุญเจือ)

..... กรรมการ

(อาจารย์ปรวีการวรรณ พิริยะธำรง)

อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย

รองศาสตราจารย์วิทย์ วิศทเวทย์

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์เรื่อง วิเคราะห์ปัญหาเรื่องความแปลกหน้าในหนังสือ ต้นฉบับเรื่อง

เศรษฐกิจและปรัชญา ของ คาร์ล มาร์กซ

โดย

นางบุหลัน รัตนกฤษณาธาร

แผนกวิชา

ปรัชญา

หัวข้อวิทยานิพนธ์

วิเคราะห์ปัญหาเรื่องความแปลกหน้าในหนังสือ
ก้นบับเรื่องเศรษฐกิจและปรัชญา ของคาร์ล มาร์กซ์

ชื่อ

นางบุหลิน รัตนกฤษณาธาร แผนกวิชา ปรัชญา

ปีการศึกษา

2519

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์

เพื่อช่วยให้เข้าใจปรัชญาของคาร์ล มาร์กซ์ได้กระจ่างชัดยิ่งขึ้น เนื่องจาก
ปัญหาเรื่องความแปลกหน้าเป็นความคิดที่สำคัญมากที่สุดความคิดหนึ่งในระบบปรัชญาของ
เขา

วิธีวิจัย

การวิเคราะห์ปัญหาเรื่องความแปลกหน้าในอภินิหารปฐมภูมิ (Primary sources) ซึ่งเป็นข้อเขียนของมาร์กซ์เอง เอกสารที่ใช้เป็นหลักคือ ก้นบับเรื่องเศรษฐกิจและปรัชญา หรือ ก้นบับแห่งปารีสปี 1844 นอกจากนี้ยังอาศัยงานเขียนในยุคแรกและยุคหลังของเขารีกบางเรื่อง บางตอนเพื่อประกอบในการวิเคราะห์ปัญหาให้เข้าใจความสมบูรณ์และลึกซึ้งยิ่งขึ้น ตลอดจนอาศัยเอกสารทุติยภูมิ (Secondary sources) ซึ่งได้มีส่วนในการพัฒนาการวิจัยนี้อย่างมาก

ความคิดสำคัญของการวิจัยคือ วิเคราะห์บทบาทของความแปลกหน้าที่มีต่อมนุษยสังคม และโลก เนื้อเรื่องแบ่งออกเป็น 3 บท บทที่ 1 (เป็นบทที่ 2 ของการวิจัย) เป็นการวิเคราะห์ความหมายของคำว่า "ความแปลกหน้า" ที่ปรากฏในงานเขียนยุคแรก ของมาร์กซ์ ตลอดจนพิจารณาประเภทของความแปลกหน้าที่ปรากฏในขบวนการผลิตทางเศรษฐกิจ บทที่ 2 (เป็นบทที่ 3 ของการวิจัย) เป็นการวิเคราะห์ความแปลกหน้าจาก

แรงงานหรือความแปลกหน้าในกิจกรรมการผลิตและความสัมพันธ์ของมันที่มีต่อธรรมชาติ
ของมนุษย์และความแปลกหน้าประเภทต่าง ๆ ที่กล่าวมาในบทที่ 1 บทนี้จบลงด้วยการ
วิเคราะห์สาเหตุของความแปลกหน้า บทที่ 3 (เป็นบทที่ 4 ของการวิจัย) เป็นการ
วิเคราะห์ผลเสียของความแปลกหน้าตลอดจนมรรคในการขจัดความแปลกหน้าให้หมดสิ้น
ไป

สรุปผลการวิจัย

ความแปลกหน้าที่ปรากฏในงานเขียนของมาร์กซ์ หมายถึงการที่มนุษย์มีประ-
สพการณ์ต่อกิจกรรมการผลิต ผลผลิต โลก และผู้อื่นในลักษณะที่ว่าสิ่งเหล่านี้เป็นอำนาจ
อิสระจากตัวเขา คอยคุกคามเขาผู้เป็นเสมือนทาสที่ไร้อำนาจ ทั้งนี้มีผลทำให้เขา
แปลกหน้าจากธรรมชาติของมนุษย์ แปลกหน้าจากตัวเอง แทนที่การผลิตจะเป็นการ
ยืนยันตัวเขาและแสดงออกถึงสมรรถภาพและลักษณะเฉพาะของเขา การผลิตกลับเป็น
กิจกรรมที่ทรมาณเขาทั้งทางร่างกายและจิตใจ ผลผลิตกลายเป็นอำนาจอิสระในมือ
ของนายทุน ทั้งนี้ได้บั่นทอนความเป็นคนของเขา การผลิตที่แปลกหน้าได้ทอนลักษณะการ
ผลิตของเผ่าพันธุ์มนุษย์ซึ่งเป็นอิสระ สากล เค็มไปด้วยสัมปัตตัญญะและมีเป้าหมายนั้นลงมา
เป็นเพียงเครื่องมือของการรักษาร่างกายของปัจเจกชนให้ยืดยอดเท่านั้น โดยนัยนี้
มนุษย์จึงแปลกหน้าจากเพื่อนมนุษย์และโลก สาเหตุที่ตรงที่สุดของความแปลกหน้าในทาง
เศรษฐกิจคือ การแบ่งแรงงานซึ่งได้แยกผู้ผลิตออกจากปัจจัยการผลิต ดังนั้นมรรคใน
การเอาชนะความแปลกหน้าจึงอยู่ที่การสร้างสังคมใหม่ซึ่งมีการจัดรูปแบบของโครงสร้าง
เศรษฐกิจใหม่ ไม่มีการแบ่งแรงงาน ไม่มีการแยกผู้ผลิตออกจากปัจจัยการผลิต เพื่อ
กระตุกให้คนบรรลุถึงสภาวะที่ไร้ความแปลกหน้าจากตัวเองโดยสิ้นเชิง ทั้งนี้ เพราะการ
เอาชนะความแปลกหน้าในทางเศรษฐกิจจะนำไปสู่การเอาชนะความแปลกหน้าในรูปอื่น ๆ
ทั้งหมด เนื่องจากความแปลกหน้าในทางเศรษฐกิจเป็นบ่อเกิดของความแปลกหน้าทุกรูป
แบบ ซึ่งสอดคล้องกับความคิดของมาร์กซ์ที่ว่าโครงสร้างเบื้องต้นของสังคมมีรากฐานอยู่
ที่โครงสร้างเบื้องต้นหรือโครงสร้างทางเศรษฐกิจ

ขอเสนอแนะ

การวิจัยครั้งต่อไปอาจจะทำได้โดยวิเคราะห์ปัญหาเรื่องความแปลกหน้าในลักษณะเดียวกันนี้คือ โดยนำเอางานเขียนของมาร์กซ์ทั้งยุคแรกและยุคหลังขึ้นอื่น ๆ มาพิจารณา อีกแนวทางของการวิจัยอาจจะทำได้โดยการวิเคราะห์วิจารณ์พัฒนาการของปัญหาเรื่องความแปลกหน้าในงานเขียนของเขาทั้งหมด โดยเน้นหนักเป็นพิเศษถึงอิทธิพลของปัญหานี้ที่มีต่อระบบความคิดของเขา และหัวข้อการค้นคว้าวิจัยอีกหัวข้อหนึ่งที่น่าสนใจคือการวิเคราะห์พัฒนาการแนวความคิดค่านิยมที่ปรากฏในงานเขียนยุคแรกของเขา โดยอาจจะพิจารณาในเชิงเปรียบเทียบกับลักษณะมโนทัศน์ของปรัชญาเอ็กซีสเทนเชียลลิสม์

Thesis Title An Anslsysis of the Problem of Alienation
 in Karl Marx's Economic and Philosophical
 Manuscripts

Name Mrs. Boulan Ratanakisdatan

Academic Year 1976

ABSTRACT

Purpose

The purpose of the research is to contribute to a clarification of Karl Marx's philosophy by investigating and analysing the problem of alienation which is one of the central themes in Marx's system of thought.

Methods

The analysis examines primary sources of Karl Marx. The basic text used was The Economic and Philosophical Manuscripts which is sometimes referred to as The Paris Manuscripts of 1844. However, some of his other writings both early and late were also used in order to supplement, widen and deepen the analysis of the problem. Secondary sources were also used and have contributed a great deal to the development of this research.

The approach taken in this paper is to analyse the role of the concept of alienation in the thought of Marx regarding man, society, and the world. The content is divided into three

chapters. The first chapter (the second chapter of the paper) analyses the meaning of the term alienation as it is used in Marx's early writings. The first chapter also deals with different kinds of alienation which occur in the process of economic production. The critical analysis of the first chapter is continued in the second chapter (the third chapter of the paper) and applied to alienated labor and its relation to human nature and the different kinds of alienation mentioned in the preceding chapter. The second chapter ends with examining the sources of alienation. The third chapter (the fourth chapter of the paper) investigates the bad effects of man's self-alienation. Finally, the means of overcoming alienation is examined.

Conclusion

The concept of alienation as used by Marx in his writings means that man experiences his activity of production, his product, the world and other men as independent hostile powers before which he is a powerless slave. Therefore, he alienates himself from his human nature. He does not fulfil himself in work but he negates himself in work. Production, in stead of confirming and objectifying his potentialities and individuality, becomes the activity which physically and mentally torments him. The product of man's labor takes the form of an independent self-destructive influence which is in the hands of capitalists. By means of capitalistic production the free universal species-

conscious production is reduced to be a mere means of the individual preservation of his physical existence. The worker, therefore, alienates himself from his fellow men. The most direct cause of alienation is division of labor Marx's conclusion is that the means to overcome self-estrangement is by creating a new society with a new economic structure; an economic structure with no division of labor and no separation between producers and the means of production. The new social regulation will stimulate alienate man to liberate himself from all forms of alienation. This is because to overcome economic alienation means to overcome all kinds of alienation since economic alienation is the basis of other forms of alienation. This follows as a natural corollary based on Marx's subordination of social super-structure to social sub-structure.

Recommendation

Further research of this nature may be carried out by continuing to analyse the role of the problem of alienation in other areas of Marx's early and late writings. Another subject of research might be to critically trace the development of this problem in all of his writings; with special emphasis on the effect it has on Marx's whole system of thought. Another approach to the problem of alienation would be to examine Marx's early writings in terms of their manifesting his humanistic aspect. The results of this research could be critically compared to the conclusions of humanism in contemporary existentialism.

กิตติกรรมประกาศ

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์วิทย์ วิศทเวทย์ อาจารย์หัวหน้าแผนก
วิชาปรัชญา ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำเอาใจใส่ช่วยตรวจร่างต้นฉบับเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณ คุณสตีฟ ชมิดท์ ที่ได้ช่วยซักเถลาสำนวนภาษาในการเขียนบท
คัดย่อภาษาอังกฤษ

บุหลัน รัตนกฤษณาธาร

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ช
กิตติกรรมประกาศ	ฅ
	
บทที่	
1. บทนำ	1
2. ความหมายและประเภทของความแปลกหน้า	7
2.1 ความหมายของความแปลกหน้าในงานเขียนของมาร์กซ์	7
2.1.1 การตีความหมายของคำว่า "ความแปลกหน้า" ของ นักวิชาการของปรัชญามาร์กซ์	7
2.1.2 "ความแปลกหน้า" ที่ปรากฏในงานเขียนยุคแรกของ มาร์กซ์	10
2.1.3 สรุปความหมายของความแปลกหน้า	13
2.2 ประเภทของความแปลกหน้า	14
2.2.1 ความแปลกหน้าจากผลผลิตหรือผลผลิตที่แปลกหน้า	14
2.2.2 ความแปลกหน้าจากชีวิตแห่งเผ่าพันธุ์ของมนุษย์	19
2.2.3 ความแปลกหน้าจากเพื่อนมนุษย์	21
3. ความแปลกหน้าจากแรงงานและสาเหตุของความแปลกหน้า	24
3.1 ความแปลกหน้าจากแรงงาน	24
3.1.1 ความแปลกหน้าจากแรงงาน	24
3.1.2 ความแปลกหน้าจากแรงงาน : ความแปลกหน้าจาก ธรรมชาติของมนุษย์	26

3.1.3 ความสัมพันธ์ระหว่างความแปลกหน้าจากแรงงาน กับความแปลกหน้าทั้ง 3 ประเภท... ..	29
3.2 สาเหตุของความแปลกหน้า	31
3.2.1 ความแปลกหน้าในทางเศรษฐกิจเป็นบ่อเกิดของ ความแปลกหน้าในรูปอื่น	31
3.2.2 สาเหตุของความแปลกหน้าในทางเศรษฐกิจ ...	32
4. ผลเสียของความแปลกหน้าและการเอาชนะความแปลกหน้า...	36
4.1 ผลเสียของความแปลกหน้า	36
4.1.1 มนุษย์ไม่สามารถเข้าถึงธรรมชาติของมนุษย์ ...	36
4.1.2 ความสัมพันธ์กับโลก	38
4.1.3 ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์	39
4.2 การเอาชนะความแปลกหน้า	39
4.2.1 มนุษย์สามารถเอาชนะความแปลกหน้าได้หรือไม่	39
4.2.2 การเอาชนะความแปลกหน้า 2 รูปแบบ... ..	41
4.2.3 มรรคในการเอาชนะความแปลกหน้า	41
4.2.4 พัฒนาการขั้นต่าง ๆ ของการเอาชนะความ - แปลกหน้า	43
5. สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	50
บรรณานุกรม	56
ภาคผนวก	60
ประวัติการศึกษา	78